

הכנסת מרכז המחקר והמידע

י"ב באדר ב' התשע"ט

19 במרס 2019

מידע על היפגעות ילדים בחג פורים ופיקוח על תחפושות מסוכנות

להלן יוצגו נתונים על היפגעות ילדים בתקופת החגים, בדגש על חג הפורים, ומידע על הפיקוח והאכיפה בתחום התחפושות והאביזרים לתחפושות לילדים, שבסמכות הממונה על התקינה במשרד הכלכלה והתעשייה.

1. היפגעות ילדים בתקופות חגים, בדגש על חג פורים¹

על מנת ללמוד על היקף תופעת ההיפגעות של ילדים ובני נוער מתחפושות ומצעצועים מסוכנים בתקופת חג הפורים פנה מרכז המחקר והמידע של הכנסת לכמה גורמים, בהם: משרד הבריאות (ביקשו לבדוק האם בידי המשרד נתונים על פניות של ילדים לחדרי מיון עקב ההיפגעות משימוש בתחפושות או צעצועים בתקופת חג הפורים) וארגון "בטרם" לבטיחות ילדים (להלן: ארגון "בטרם"). טרם קיבלנו מענה ממשרד הבריאות. לפיכך, להלן יוצגו הנתונים שנאספו בשנת 2018 על-ידי ארגון "בטרם", בסיוע משרד הבריאות, בעבור התוכנית הלאומית לבטיחות ילדים,² והם כוללים חלק מהנתונים על פניות ילדים לחדרי מיון עקב היפגעות משימוש בתחפושות או צעצועים מסוכנים.³ איתור הנתונים בוצע ביחס למקרי היפגעות של ילדים בגילאי לידה עד 17. המידע נאסף ממאגרי הנתונים הבאים:

- מאגר 'תיעוד פניות למלר"ד (MDS-ED)', הכולל איסוף נתונים מ-12 בתי חולים⁴ בשנים 2010–2017. אוכלוסיית המחקר כוללת 188 ילדים ובני נוער שפנו לחדרי מיון של בתי החולים עקב היפגעות מצעצועים מסוכנים ומתחפושות.
- מאגר 'שירות אישי לבטיחות ילדים' כולל איסוף נתונים מ-11 בתי חולים⁵, בשנים 2008–2017.⁶ אוכלוסיית המחקר כוללת 70 ילדים שאושפזו עקב היפגעות מצעצועים מסוכנים ומתחפושות;

¹ אם לא יצוין אחרת, המידע בפרק זה מתוך: פרסום בנושא "היפגעות ילדים בצעצועים מסוכנים ותחפושות", נתונים מתוך המערך הלאומי לנתוני היפגעות ובטיחות ילדים (NAPIS), איתור וניתוח הנתונים בוצע על ידי ארגון "בטרם" לבטיחות ילדים; 20 בפברואר 2018. נשלח על ידי אביטל אפל-פנקס, מנהלת התוכנית הלאומית לבטיחות ילדים, אגף קהילה ותוכניות, ארגון "בטרם" לבטיחות ילדים, באמצעות דוא"ל, 12 במרץ 2019.

² אביטל אפל-פנקס, מנהלת התוכנית הלאומית לבטיחות ילדים, אגף קהילה ותוכניות, ארגון "בטרם" לבטיחות ילדים, שיחת טלפון, 12 במרץ 2019.

³ צעצועים מסוכנים על פי הגדרת משרד הכלכלה: חזיזים, נפצים, זיקוקים, קפצונים, אקדחים / רובי צעצוע (חיצים, גומי, איירסופט, פיינטבול וכד'), תרסיס שלג.

⁴ וולפסון, רמב"ם, שערי צדק, גליל מערבי, פוריה, זיו, צרפתי, לניאדו, מעייני הישועה, בני ציון, הלל יפה ואסף הרופא.

⁵ זיו, העמק, הלל יפה, סורוקה, בית החולים הצרפתי בנצרת, הגליל המערבי, פוריה, בית חולים האנגלי בנצרת, קפלן, וולפסון וברזילי.

⁶ עד ספטמבר 2017, כולל.

- מאגר 'תיעוד היפגועות מהתקשורת' כולל איסוף נתוני כתבות המתפרסמות בעיתונות הכתובה והאינטרנטית, בשנים: 2008–2017.⁷ אוכלוסיית המחקר: 235 ילדים שנפגעו מצעצועים מסוכנים ותחפושות, מתוכם מקרה תמותה אחד.⁸

בארגון "בטרם" מציינים כי בשני המקרים הראשונים, מדובר במאגרי מידע המתבססים על תיעוד של מקרים שמתבצע על ידי הצוות הרפואי והסיעודי של חדרי המיון (מקור הנתונים הראשון) ומחלקות האשפוז השונות, בייחוד במחלקות הכירורגיות (מקור הנתונים השני) בחלק מבתי החולים. בשל המוגבלות באיסוף הנתונים, אין לראות במידע שיוצג להלן כמידע המייצג את מלוא היקף תופעת ההיפגעות הלא מכוונת של ילדי ישראל או את היקף האשפוזים בגין ההיפגעות מסוג זה. עם זאת, הנתונים מאפשרים לקבל אינדיקציות לתופעה זו, לזהות גורמי סיכון בולטים, לקבל מידע על המוצרים המעורבים, לבצע הצלבות מול נתונים כגון גיל ומין וללמוד על סוגי פגיעה הנפוצים יותר ועוד.

באשר למאגר השלישי, בו מקור הנתונים הינו בתיעוד כתבות בעיתונות הכתובה הארצית והמקומית, ובאינטרנט, גם מקור זה אינו מאפשר לקבוע את היקף התופעה. הסיבות העיקריות לכך הן כי פרסום הכתבות בתקשורת מבוצע על פי הזמינות ועל פי שיקול הדעת של מערכות כלי התקשורת ולעיתים אינו כולל את כל הפרמטרים הנדרשים לתיעוד ההיפגעות. כמו כן, המאגר כולל רק את הכתבות אשר הכילו את מילות החיפוש אשר הוגדרו לצורך איתור זה. הנתונים מאפשרים לאתר ולנתח מקרי היפגעות לא מכוונת של ילדים ברמות חומרה שונות, מהתראות על ליקויי בטיחות ועד למקרים שהסתיימו במוות. מאחר ונתוני התקשורת מתקבלים באופן שוטף, לדעת אנשי ארגון "בטרם", ניתן להציג באמצעות תמונת היפגעות עדכנית וכן להרחיב ולהשלים את המידע המתקבל ממקורות אחרים.

מהנתונים עולים כמה ממצאים עיקריים, בהם:

- מתוך כלל מקרי ההיפגעות שדווחו בתקשורת ומתוך כלל מקרי הפניות לאשפוז ולמיון עקב היפגעות מצעצועים מסוכנים ותחפושות הנכללים במאגרים שצוינו לעיל, השכיחות הגבוהה ביותר של מקרי היפגעות נמצאה בקרב הילדים מקבוצת הגילים 5-14 (כ-80% מהפונים למיון, כ-76% מהפונים לאשפוז וכ-74% מהמקרים שדווחו בתקשורת).
 - כ-57% ממקרי ההיפגעות מצעצועים מסוכנים ותחפושות שדווחו בתקשורת אירעו בתקופות החגים.
 - מתוך כלל מקרי הפניות למיון עקב היפגעות מצעצועים מסוכנים ותחפושות, **בתקופת חג הפורים ילדים ובני נוער נפגעים פי שניים ביחס לשאר ימות השנה, כאשר עיקר הפער נגזר מהסיכון הגבוה יותר להיפגעות מנפצים בתקופה זו.**
 - מתוך כלל מקרי הפניות לאשפוז ולמיון עקב היפגעות מצעצועים מסוכנים ותחפושות, זירת ההיפגעות השכיחה ביותר הינה זירת הבית וחצר הבית.
- להלן הרחבה בנוגע לכמה נתונים נבחרים מהפרסום של ארגון "בטרם".

• נתונים על פניות לחדרי מיון בגין ההיפגעות מצעצועים מסוכנים ותחפושות

הנתונים שיוצגו להלן מקורם במאגר 'תיעוד פניות למלר"ד' (MDS-ED), בו נמצאו 188 ילדים שפנו במהלך 2010–2017 למיון בתי החולים עקב היפגעות בלתי מכוונת מצעצועים מסוכנים ותחפושות. בחינת הנתונים שנאספו במהלך שמונה השנים האמורות מלמדת כי הגורמים השכיחים ביותר

⁷ עד יוני 2017, כולל.

⁸ לגבי מקרי התמותה – הנתונים מעודכנים עד 17.02.2018.

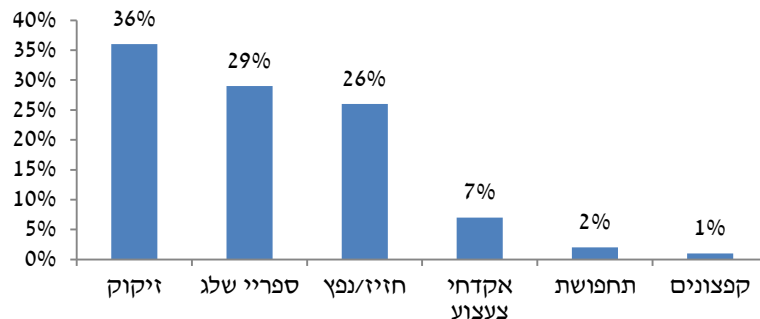

הכנסת

מרכז המחקר והמידע

להיפגעות ילדים ובני נוער מצעצועים מסוכנים ותחפושות הם זיקוקים, ספרי שלג וחזיז/נפץ. רק בכ- 2% מהמקרים הפנייה לחדר מיון הייתה כתוצאה מהיפגעות מתחפושות (3 מקרים בלבד; ילד אחד עד גיל 4 ושני ילדים בגיל 5–9).

תרשים 1: פניות למיון בגין היפגעות בלתי מכוונות מצעצועים מסוכנים ותחפושות, לפי מוצר

פילוח הנתונים לפי גיל הילד העלה כי כ-80% מהנפגעים היו ילדים מקבוצות הגילים 5–14, כאשר מרבית הנפגעים היו שייכים לקבוצות הגילים 10–14 (58%).

באשר למין הנפגע, הנתונים הראו כי כ-77% מהנפגעים מצעצועים מסוכנים ותחפושות הינם בנים. סיכון יתר זה של בנים, בהשוואה לבנות, נגזר בעיקר מסיכון יתר להיפגעות במעורבות אקדחי צעצוע (סיכון גבוה פי 12 בקרב בנים), זיקוקים (סיכון גבוה פי 6 בקרב בנים) וחזיזים/ נפצים (סיכון גבוה פי 6 בקרב בנים).

על פי המידע של ארגון "בטרם", כחצי מהילדים ובני הנוער, אשר פנו למיון בעקבות היפגעות מצעצועים מסוכנים ותחפושות, מתגוררים ביישובים לא יהודיים (כ-49%), כ-39% מתגוררים ביישובים יהודיים, כ-10% מתגוררים ביישובים מעורבים וכ-1% מתגוררים בשבטים בדואים. ילדים אשר מתגוררים ביישובים לא יהודיים נפגעו בעיקר בחודשים יולי-אוקטובר (כ-77%), בעוד שילדים אשר מתגוררים ביישובים יהודיים נפגעו בעיקר בחודשים פברואר-מאי (כ-88%).

באשר לסוג הפגיעה השכיח ביותר, בקרב הפונים למיון בגין היפגעות בלתי מכוונות מצעצועים מסוכנים הסוג השכיח הינו כוויה (כ-71% מהמקרים). כ-10% פנו למיון עקב מכה/חבלה, כ-8% עקב חתך/דקירה ו-8% עקב חדירת גוף זר. כ-3% נוספים פנו למיון עקב הרעלה ונפילה.

זירת ההיפגעות השכיחה ביותר הינה זירת הבית וחצר הבית, בה מתרחשות כ-37% מההיפגעות מצעצועים מסוכנים ותחפושות. שניה בשכיחותה הינה זירת המרחב הציבורי, בה מתרחשות כ-23% ממקרי היפגעות. ב-24% מהמקרים לא דווחה זירת ההיפגעות.

על פי ארגון "בטרם", בחינת הנתונים מלמדת כי בתקופת חג הפורים, ילדים ובני נוער נפגעים פי שניים יותר מצעצועים מסוכנים ותחפושות ביחס לשאר תקופות השנה.

התבוננות על כלל מקרי ההיפגעות בהם מעורבים צעצועים מסוכנים ותחפושות מלמדת כי ל-'נפצים' ישנה התרומה הגדולה ביותר לסיכון גבוה להיפגע בתקופת חג פורים. אין בידינו נתונים מפורטים בדבר ההיפגעות מנפצים בתקופת חג פורים. על פי הנתונים של "בטרם" - הסיכון להיפגע מנפצים בתקופת הפורים גבוה פי 21 לערך מהסיכון להיפגע מנפצים שלא בתקופת פורים.

הכנסת

• נתונים על אשפוז ילדים ובני נוער עקב ההיפגעות מצעצועים מסוכנים

הנתונים שיוצגו להלן מקורם במאגר "שירות אישי לבטיחות ילדים", במסגרתו אותרו במהלך 2008–2017 70 ילדים ובני נוער שהגיעו לאשפוז עקב היפגעות בלתי מכוונת מצעצועים מסוכנים. **יצוין כי לא מצאנו בנתונים התייחסות מפורשת לאשפוזים עקב היפגעות מהשימוש בתחפושות או עקב פגיעות נוספות בתקופת חג הפורים.**

הנתונים מלמדים כי כשליש מכלל הילדים שאושפזו עקב היפגעות מצעצועים מסוכנים אושפזו עקב היפגעות מזיקוקים (כ-33%). שיעור האשפוזים גבוה נוסף נצפה עקב ההיפגעות מאקדחי צעצוע (כ-31% מכלל הילדים שאושפזו מהקבוצה הנבדקת). שיעור הילדים שאושפזו עקב היפגעות מחזיזים/נפצים עמד על כ-27%, עקב היפגעות מקפצונים - כ-7% ועקב היפגעות מאקדח אוויר ורוגטקה - כ-2%. מהנתונים עלה כי רוב הילדים ובני נוער שאושפזו עקב היפגעות מצעצועים מסוכנים שייכים לקבוצת הגילאים 5-14 (76%), ורובם מהחברה הערבית (כ-72%). בנוסף, בדומה לנתונים על פניות לחדרי המיון, גם מהנתונים על האשפוזים עולה כי רוב המאושפזים בגין היפגעות מצעצועים מסוכנים היו בנים (91%).

• נתונים מהתקשורת

בנוסף לנתונים שמקורם בתי חולים, ארגון "בטרם" ניתח מידע על היפגעות בלתי מכוונת של ילדים ובני נוער מצעצועים מסוכנים ותחפושות שהופיע במקורות תקשורתיים במהלך שנים 2008-2017. במאגר נתונים תקשורתיים אותרו דיווחים על 235 מקרי היפגעות של ילדים ובני נוער מצעצועים מסוכנים ותחפושות. על פי ניתוח הנתונים של "בטרם", כ-57% מההיפגעות שדווחו בתקשורת אירעו בחגים. מתוכם כ-36% מהנפגעים (48 ילדים) נפגעו בחגים מוסלמים (איד אל אדחא, ורמדאן ואיד אל פיטר) וכ-63% נפגעו בחגים יהודים. מתוך הנפגעים בחגים היהודיים, כ-76% נפגעו בפורים (64 נפגעים).

2. פיקוח על צעצועים מסוכנים ועל תחפושות פורים לילדים ואביזריהן⁹

כפי שעלה מהנתונים שהוצגו בפרק הקודם, בתקופת חג הפורים ילדים ובני נוער נפגעים פי שניים מצעצועים מסוכנים ביחס לשאר ימות השנה, כאשר עיקר הפער נגזר מהסיכון הגבוה יותר להיפגעות מנפצים בתקופה זו.

על מנת להבין כיצד נאכף נושא השיווק של צעצועים מסוכנים ואסורים,¹⁰ פנה מרכז המחקר והמידע של הכנסת לאגף האכיפה במסחר ומשקלות ומידות, האחראי על הפיקוח על צעצועים מסוכנים ואסורים, במסגרתו פועלת גם הוועדה הבין משרדית לצעצועים מסוכנים. לצערנו, עקב הזמן המוגבל שעמד לרשותנו לאיסוף המידע, בשלב זה טרם התקבלו מידע ונתונים על פעילות האכיפה שבתחום האחריות של אגף זה.

במקביל לפנייה לאגף האכיפה במסחר ומשקלות ומידות, מרכז המחקר והמידע פנה לממונה על התקינה במשרד הכלכלה והתעשייה, אשר אחראי על ביצוע פעולות פיקוח ואכיפה בכל הקשור לתקנים הרשמיים

⁹ אם לא יצוין אחרת, המידע והנתונים בפרק זה התקבלו מגב' לודמילה ניימן, מנהלת תחום בכירה כימיה ואיכות הסביבה, מינהל התקינה, משרד הכלכלה והתעשייה, דוא"ל, 17 במרץ 2019.

¹⁰ צעצועים מסוכנים אסורים הם צעצועים שהשימוש בהם: עלול לגרום לנזק גופני; עלול לסכן את בריאות הציבור או לגרום להטרדה, בהלה, גירוי ודמע; מחקה או מדמה נשק אמיתי. דוגמאות לצעצועים מסוכנים: צעצועים הדומים לנשק אמיתי, חזיזים, טילים, כדורי נפץ, אבקות שריפה, זיקוקי דינור ועוד. מקור: [מהם צעצועים מסוכנים אסורים?](#) אתר האינטרנט של משרד הכלכלה והתעשייה; כניסה אחרונה: 19 במרץ 2019.

בכלל, ולתקן העוסק בבטיחות צעצועים (התקן הישראלי הרשמי שחל גם על תחפושות פורים ואביזריהן). הפנייה לגוף זה נעשתה על מנת להבין כיצד פועל ממונה על התקינה בתחום האכיפה והפיקוח בכל הנוגע לתחפושות לילדים ואביזריהן שאינם עומדים בתקן הרשמי. להלן נציג את המידע והנתונים שהתקבלו בעניין זה.

2.1. פיקוח על תחפושות פורים לילדים ואביזריהן

התקן הישראלי הרשמי שחל על תחפושות פורים ואביזריהן הנו ת"י 562 העוסק בבטיחות צעצועים.¹¹ תקן זה קובע דרישות ושיטות בדיקה לתכונות המכניות והפיזיקליות של צעצועים. התקן חל על צעצועי ילדים, כאשר "צעצוע" הוא כל מוצר או חומר שנתכנו או שנועדו במפורש לשימושי משחק של ילדים שגילם פחות מ-14 שנה.¹²

כאמור, הגורם האחראי על ביצוע פעולות פיקוח ואכיפה בכל הקשור לתקנים הרשמיים בכלל, ולתקן "בטיחות צעצועים" בפרט, הוא הממונה על התקינה במשרד הכלכלה והתעשייה. יחידת הממונה על התקינה של משרד הכלכלה והתעשייה (להלן גם מינהל התקינה) מהווה את זרוע הביצוע של הממונה על התקינה לקיום מכלול תפקידיו. חוק התקנים, תשי"ג – 1953 ופקודת היבוא והיצוא, תשל"ט-1979¹³ מגדירים את סמכויותיו של הממונה על התקינה או מי שהוסמך על ידו לכך.

במסגרת פעולות האכיפה, הן בתחום תחפושות פורים והן בתחומים אחרים שבמסגרת סמכות הממונה על התקינה :

- הממונה על התקינה והמוסמכים על ידו רשאים בכל עת המתקבלת על הדעת לערוך ביקורת על מנת לבדוק אם העוסקים ממלאים אחרי הוראות חוק התקנים ;
- הביקורות מתבצעות על סמך : (1) מידע מוקדם/תלונות ; (2) תכנון מראש, בהתאם להערכת סיכונים (למשל על המוצרים שנפוצים מדי או על המוצרים שעליהם התקבלו אזהרות ממדינות שונות בעולם) ; (3) עונתיות כגון לקראת חג הפורים (וגם לקראת יום העצמאות, לקראת החופש הגדול, לקראת פתיחת שנת הלימודים, לקראת חגי ומועדי ישראל הנוספים, החורף וכיו"ב) ;
- הביקורות כוללות, בין היתר, נטילות מצרכים או העברתם לבדיקות מעבדה, כאשר **בהתאם לתוצאות בדיקות המעבדה ניתן להפעיל הליכי טיפול מנהלי או פלילי כנגד המפרים.**
- מספר תקני המפקחים לביצוע הביקורות בשווקים ובנמלים הנו 15, מתוכם מאוישים בפועל שמונה תקנים. לדברי הממונה על התקינה, מר יעקב וכטל, המחסור שקיים כיום בכוח האדם בתחום הפיקוח נובע מקושי בגיוס מפקחים חדשים ומעזיבה של המפקחים הוותיקים, וזה בעיקר, בשל תנאי השכר הנמוך.¹⁴

בין הסמכויות הנוספות שמקנים לממונה על התקינה החוק והתקנות האמורים - מתן צווים והוראות הכוללים :

- הוראות להפסקת יבוא ומכירה ;

¹¹ תקן ישראלי רשמי 562 "בטיחות צעצועים". מקור : הודעות הדוברות של משרד הכלכלה והתעשייה בנושא : [לקראת חג פורים, הנחיות לרכישת תחפושות ואביזרים](#), 13.02.2018.

¹² [מכון התקנים הישראלי, ת"י 562, חלק 1](#) ; אתר האינטרנט של מכון התקנים הישראלי, כניסה אחרונה : 19 במרץ 2019.

¹³ פקודת היבוא והיצוא [נוסח חדש], תשל"ט-1979.

¹⁴ יעקב וכטל, הממונה התקינה במשרד הכלכלה והתעשייה, שיחת טלפון, 18 במרץ 2019.

- הנחיות לעוסקים לפרסם מודעות אזהרה ולבצע איסוף המוצרים מהשוק (recall);
- תיקון המוצרים ובהיעדר אפשרות לתקנם מתן הנחיות לביצוע השמדה או החזרה לחו"ל;
- החמרת משטר בדיקות ליבואנים מפרי אמון;
- הפעלת הליכי טיפול מנהלי או פלילי כנגד המפרים (למשל, פתיחת תיקים פליליים).

הצווים והוראות שצוינו לעיל ניתנים בהתאם לחומרת העבירה ולכללים שבחוקים ושבחוראות הממונה על התקינה.

להלן יוצגו נתונים על תהליכי האכיפה בתחום התחפושות שמיועדות לילדים עד גיל 14 שנים, בשלוש השנים האחרונות (כולל 2019), כפי שהתקבלו במרכז המחקר והמידע של הכנסת מגורמי מינהל התקינה במשרד הכלכלה והתעשייה. **יצוין כי הנתונים שבטבלה אינם כוללים את תוצאות הבדיקות של המוצרים המיובאים, אשר מתקיימות בשערי הנמל.**

טבלה 1: ממצאי אכיפה של תחפושות ואביזרי פורים המיועדים לילדים עד גיל 14 בשווקים			
2019	2018	2017	פעילות/שנים
22	18	29	סה"כ בדיקות של תחפושות ואביזרי פורים לילדים
8	7	18	כמות המוצרים עם ליקויים חמורים שעלולים להשפיע על בטיחות ו/או על בריאות של ילדים
9 (תיקים בתחילת התהליך)	8 (כולל תיק אחד עם ליקויים פחות חמורים)	19 (כולל תיק אחד עם לקויים פחות חמורים) ¹⁵	מספר הליכי אכיפה מנהלית או פלילית שנפתחו מול העסקים בגין אי-התאמה של תחפושות לתקן
1	6	9	פרסומי אזהרה לציבור על מסוכנות התחפושות/ האביזרים (לפי הוראות הממונה על התקינה או מטעמו של הממונה על התקינה)
1	2	1	פרסומי הסברה מטעם הממונה על התקינה (לא כולל תכניות טלוויזיה ורדיו)

מהטבלה עולים ממצאים הבאים:

- מדי שנה, לקראת חג פורים, נבדקים כמה עשרות בודדות בלבד של תחפושות ואביזריהן הנמכרים בשווקים בישראל. במינהל התקינה מתמודדים עם מחסור כוח אדם בתחום הפיקוח. מצב זה אינו מאפשר ביצוע בדיקות לכמות גדולה יותר של מוצרים.¹⁶ עם זאת, נזכיר כי נתונים אלה מתייחסים לבדיקות שבוצעו בשווקים בלבד, ואינם כוללים נתונים על הבדיקות שבוצעו בנמלים. לפי מינהל התקינה, כל משלוח מוצרי ייבוא שמגיע לנמלים בישראל נבדק על ידי מכון התקנים עוד בנמל, לפני שהמוצרים יוצאים לשווקים בישראל. בנוסף, במינהל התקינה מציינים כי בימים אלה מתחילה את פעילותה יחידה חדשה של המינהל, יחידת ביקורת בנמלים, אשר תעסוק בפיקוח במקביל לפעילות האכיפה של מכון התקנים. כמו כן, במינהל התקינה מציינים כי הממונה על התקינה אחראי על הפיקוח על כ-600 תקנים רשמיים, כאשר העדיפות ניתנת לפיקוח בתחום מוצרי תינוקות וילדים.¹⁷

¹⁵ דוגמה ליקויים "פחות חמורים": סימון לא תקין של המוצר.

¹⁶ יעקב וכטל, הממונה התקינה במשרד הכלכלה והתעשייה, שיחת טלפון, 18 במרץ 2019.

¹⁷ לודמילה ניימן, מנהלת תחום בכירה כימיה ואיכות הסביבה, מינהל התקינה, משרד הכלכלה והתעשייה, שיחת טלפון, 19 במרץ, 2019.

- **בשנת 2017 נמצאו לגבי יותר משני שליש מהמוצרים שנבדקו אי התאמות לתקן**; בשנתיים האחרונות (2018–2019) ירדה כמות המוצרים שנמצאו כאינם תואמים לתקן והם היו קצת יותר משליש מהמוצרים שנבדקו. **יש לתת את הדעת לכך שמדובר כאמור במספר מוגבל של תחפושות שנבדקו, אשר אינן בהכרח מייצגות את תמונת המצב המלאה.** לדברי גורמי מינהל התקינה, בשנים האחרונות נצפית ירידה בכמות המוצרים (תחפושות ואביזרים) המשווקים לציבור בישראל שלא תואמים את התקן הישראלי.¹⁸

כפי שעולה מנתוני הטבלה, בין הפעילויות של הממונה על התקינה - פרסום דברי הסברה ואזהרות לציבור מפני השימוש במוצרים שאינם בתקן. כך, בעקבות בדיקות שערך לאחרונה (מרס 2019) הממונה על התקינה במשרד הכלכלה והתעשייה, באמצעות מכון התקנים, וממצאי בדיקות אלו, פרסמה באתר משרד הכלכלה והתעשייה אזהרת הממונה מפני הסכנה לבטיחות ולבריאות המשתמשים בתחפושות פורים ובאביזריהן לילדים אשר אינם עומדים בדרישות התקן הישראלי הרשמי החל עליהם. בהודעה הוצגו תמונות של המוצרים, אריזותיהם ופרטי היצרן והיבואן.¹⁹

כמו כן, מדי שנה, לקראת חג פורים, הממונה על התקינה פונה, באמצעות הודעות לציבור הצרכנים (דרך האתר של משרד הכלכלה והתעשייה) ומבהיר את חשיבות נושא הבטיחות של תחפושות לילדים ועמידתן בדרישות התקן הישראלי הרשמי העוסק בבטיחות צעצועים, אשר חל גם על מסכות, פאות, קישוטי ראש וכן אביזרים נוספים.²⁰

בהודעות לציבור מדגיש הממונה על התקינה כי אין לרכוש או להשתמש בתחפושות ואביזרי פורים לילדים שאינם נושאים סימון אזהרות והוראות יצרן בשפה העברית, כנדרש בתקן, ומסביר על הסיכונים וההוראות האלה. השנה, הודעת הממונה על התקינה בנושא זה כוללת גם המלצות בנוגע לרכישת תחפושות מחו"ל. בנוסף על כך, מפרסם הממונה על התקינה גם הנחיות להכנת תחפושות ביתיות בטוחות. בהודעות הממונה על התקינה הושם דגש מיוחד על מוצרים בעבור ילדים קטנים, מתחת לגיל שלוש.²¹

כתיבה: מריה רבינוביץ'

אישור: יובל וורגן, ראש צוות

¹⁸ לודמילה ניימן, מנהלת תחום בכירה כימיה ואיכות הסביבה, מינהל התקינה, משרד הכלכלה והתעשייה, שיחת טלפון, 11 במרץ, 2019.

¹⁹ אזהרות וריקולים למוצרי צריכה, משרד הכלכלה והתעשייה: [אזהרה לציבור – תחפושות, 17.03.2019](#); [אזהרה לציבור – אביזרים לתחפושות, 17.03.2019](#).

²⁰ הודעות הדוברות של משרד הכלכלה והתעשייה בנושא: לקראת חג פורים, הנחיות לרכישת תחפושות ואביזרים: [13.02.2018](#); [12.03.2019](#).

²¹ הודעות הדוברות של משרד הכלכלה והתעשייה בנושא: [הנחיות להכנת תחפושות ביתיות בטוחות](#), 14.02.2018.

